

ТЭМА: Раздзел «Чалавек, слова і кніга». Алесь Станюк «Чаму?»

МЭТЫ : Пазнаёміць з новым раздзелам вучэбнага дапаможніка.

Фарміраваць уяўленні вучняў пра ўзнікненне асобных слоў беларускай мовы.

Развіваць уменне выказваць свае пачуцці да прачытанага.

Вучыць вызначаць аўтарскія адносіны да некаторых слоў беларускай мовы і галоўную думку твора.

Вучыць выразнаму чытання: вызначаць націскныя словы, правільна расстаўляць паўзы.

ХОД УРОКА

I. АРГАНІЗАЦЫЙНЫ МОМАНТ

II. МОЎНАЯ РАЗМІНКА

- Наш урок мы сёння пачнем з верша *Францыска Скарыны*:

(*Верш на дошцы, выдзеленыя словы запісаны другім колерам*)

- Прачытайце выразна верш.
- Растлумачце выдзеленыя словы.

Любіце кнігу,

бо яна – крывіца мудрасці,

ведаў і навукі,

лекі для душы.

III. УВЯДЗЕННЕ Ў РАЗДЗЕЛ.

Пры вывучэнні твораў раздзела звернем увагу:

- на паходжанне асобных слоў, іх значэнні, адметнасць гаворкі нашага народа;
- на словы, якія паказваюць адносіны аўтара да героя; працягнем выпрацоўваць уменні;
- вызначаць асноўную думку твораў;
- характарызаваць героя на аснове яго паводзін, перажыванняў, выказваць свае адносіны да яго;
- правільна карыстацца словамі маўленчага этыкету ў час размовы з іншымі людзьмі.

Работа на малюнку на ст. 84.

1. Разгледзьце помнік Францыску Скарыне ў Полацку скульптараў Аляксея Глебава, Ігара Глебава і Андрэя Заспіцкага.

2. Адкажыце на пытанні:

1) У што апрануты першадрукар? Чаму менавіта такое мае адзенне — мантыю і шапачку? Аб чым гэта сведчыць?

2) Чаму асветнік як бы абавіраецца на кнігу? Што гэтым, на ваш погляд, хацелі сказаць скульптары?

3) Якім паказалі аўтары твар Францыска Скарыны? Чаму ён засяроджаны і задумлівы?

4) Для чаго скульптуру славутага вучонага, лекара і першадрукара ўзнялі на высокі пастамент? Паразважайце.

IV. РАБОТА З АПАВЯДАННЕМ „ЧАМУ?“ А.СТАНЮК.

(с.85 – 86)

1. Чытанне твора настаўнікам.

2. Чытанне твора вучнямі.

3. Аналіз апавядання.

- Пра паходжанне якіх беларускіх слоў вы даведаліся?
- Чаму дарога мае яшчэ і іншую назву — гасцінец?
- Прачытайце, адкуль пайшлі назвы раслін: жыта, бульба, пшаніца, грэчка.
- Вызначце, з дапамогай якой кнігі можна даведацца тлумачэнне значэння пэўнага слова. Выберыце правільны адказ. (З дапамогай арфаграфічнага слоўніка; тлумачальнага слоўніка; кнігі пра гістарычныя падзеі; энцыклапедыі «Юны турYST».)

У.ПАДВЯДЗЕННЕ ВЫНІКАЎ.

Разважанні дзяцей:

- Сення на ўроку я даведаўся аб.....

УІ.РЭФЛЕКСІЯ

Мне спадабалася праца (каго).....

УІІ.ДАМАШНЯЕ ЗАДАННЕ:

с. 85 – 86, пераказаць.